

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **O. K.**, zast. Mgr. Helenou Lehkou, advokátkou se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2013, čj. OAM-129/ZA-ZA06-K01-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 12. 2014, čj. 61 Az 8/2013 – 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Heleně Lehké, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 7. 2013, čj. OAM-129/ZA-ZA06-K01-2012 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) stěžovateli nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“). Žalobu stěžovatele proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem, jehož zrušení se stěžovatel domáhá nyní podanou kasační stížností.

II. Relevantní skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu

[2] Stěžovatel podal dne 14. 5. 2012 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Mezi důvody pro její udělení v řízení před žalovaným uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti a vyznává víru pravoslavné církve. Nikdy nebyl ani není členem politické strany ani organizace. Stěžovatel přicestoval s bratrem v roce 2009 do ČR kvůli práci, kterou měla zprostředkovat společnost Mezins (dále jen „Mezins“). Po příjezdu do ČR jim byl zaměstnancem uvedené společnosti odebrán pas. Stěžovatel se obrátil na Policii ČR a spolupracoval s ní na obvinění R. M., ředitele společnosti Mezins, a dalších osob z obchodování s lidmi. Stěžovatel v následném trestním řízení coby tzv. korunní svědek svědčil proti

obžalovaným. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2011 byli všichni obžalovaní zproštěni obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že se předmětný skutek stal. Z důvodu svého svědectví v uvedené trestní věci se stěžovatel při návratu do vlasti obává pronásledování ze strany R. M., který má podle tvrzení stěžovatele kontakty na ukrajinské policii a má vliv na tamější státní orgány. V případě návratu na Ukrajinu by se mu M. mohl mstít. Z pohovoru se stěžovatelem bylo dále zjištěno, že od roku 2009 třikrát navštívil Ukrajinu, kde pobýval delší dobu z důvodu operace otce, opravy střechy domu a naposledy po otcově smrti. Při těchto návštěvách stěžovatele nikdo nekontaktoval, sám se na policii neobrátil, neboť mu údajně bylo českou policií doporučeno, ať to nedělá. Zhruba v březnu 2012 se na něj a jeho bratra ptali dva muži sousedky na Ukrajině. K dalšímu kontaktu nedošlo. Matka stěžovatele se v jeho věci dvakrát neúspěšně obrátila na ukrajinskou policii o pomoc.

[3] Žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že stěžovatel nesplnil zákonné podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Podle žalovaného stěžovatel ve své vlasti nebyl pronásledován z azylově relevantních důvodů. Nikdy nevyvíjel politickou činnost a nebyl pronásledován z důvodu rasy, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině. Z vlasti stěžovatel odcestoval za prací a nikoli z důvodu pronásledování. K důvodům uvedeným stěžovatelem žalovaný uvedl, že stěžovatel v době trestního řízení, kdy svědčil proti R. M., třikrát odcestoval na Ukrajinu a nikdy se nesetkal s žádnými potížemi ze strany soukromých osob ani ze strany státních orgánů. Nesetkal se s nimi ani při svém pobytu v ČR. Rodinu stěžovatele též nikdo nekontaktoval, ani jí nevyhrožoval. Není pravdou, že oznámení matky stěžovatele nebyla ukrajinskou policií projednána, neboť policie na podněty matky stěžovatele reagovala. Podle dokumentů shromážděných správním orgánem jsou na Ukrajině k dispozici dostatečné právní prostředky ochrany proti případné nezákonné činnosti jak soukromých tak úředních osob. Stěžovateli v případě návratu do vlasti nehrozí perzekuce z důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel nesplnil podmínky pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany.

III. Řízení před krajským soudem

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel dne 24. 7. 2013 žalobu dle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v účinném znění (dále jen „s. ř. s.“), v níž stěžovatel obsáhle popsal zprostředkovávání práce cizincům v tzv. „klientském systému“ ovládaném mafií napojenou na policii. Stěžovatel namítal, že je obětí tohoto systému a obává se msty ze strany osob, proti kterým svědčil. Ukrajinská policie je zkorumpovaná, proto se na ni nemohl obrátit. Skutečnost, že jej nikdo v době jeho návštěv na Ukrajině nekontaktoval, byla způsobena tím, že byl chráněn Policií ČR; po skončení trestního řízení je však situace jiná.

[5] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Podle odůvodnění napadeného rozsudku se žalovaný řádně zabýval všemi v řízení zjištěnými okolnostmi a přezkoumatelným způsobem na základě dostatečného množství relevantních podkladů posoudil žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud se ztotožnil s věcným vypořádáním věci žalovaným.

IV. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností. Na základě jeho žádosti mu byla ustanovena pro řízení o kasační stížnosti advokátka, která podanou kasační stížnost doplnila o důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

pokračování

[7] Stěžovatel namítal, že na Ukrajině v současnosti probíhá ozbrojený konflikt, což krajský soud ve svém rozhodnutí nezohlednil, a proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Dále stěžovatel namítal, že mu v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí pomsty ze strany osob, proti kterým svědčil. Správní orgán ani krajský soud se přitom dle stěžovatele nevypořádaly dostatečně s tím, že tyto osoby jsou napojeny na ukrajinskou policii a státní orgány, kvůli čemuž se na ně stěžovatel nemůže obrátit o pomoc. Žalovaný se spokojil pouze s obecnými informacemi o existenci právních prostředků ochrany stěžovatele na Ukrajině. Nezabýval se však jejich účinností a fungováním.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 25. 3. 2015, kterým navrhl zamítnutí kasační stížnosti a odkázal na shromážděný spisový materiál.

V. Posouzení kasační stížnosti

[9] Vzhledem k tomu, že se v projednávané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39 (dostupné na www.nssoud.cz, stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Nejvyšší správní soud dovodil, že „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud těž nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“ Z citovaného usnesení je zřejmé, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán, pokud se kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, nebo se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Další případy přijatelnosti kasační stížnosti mohou nastat, pokud bude potřeba učinit tzv. *judikaturní odklon*, nebo bude v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Za takové pochybení lze považovat nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury či hrubé pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva v konkrétním jednotlivém případě.

[10] Napadený rozsudek je dle stěžovatele nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud nezabýval otázkou existence ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a s tím souvisejícími aspekty možnosti udělení mezinárodní ochrany stěžovateli.

[11] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že tato kasační námitka byla vznesena v obecné rovině. Stěžovatel pouze uvedl, že se na Ukrajině odehrává ozbrojený konflikt. Námitku však blíže nerozvedl, ani nekonkretizoval, jaké ohrožení či újma mu v důsledku namítaného konfliktu hrozí. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu k udělení mezinárodní ochrany nestačí pouze reálná existence ozbrojeného konfliktu na území země původu cizince, ale cizinci musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma,

např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008 – 68).

[12] Stěžovatel žádné skutečnosti ve smyslu výše uvedeného v řízení před správním orgánem ani v řízení před krajským soudem neuváděl. Krajský soud proto nepochybil, pokud se těmito okolnostmi nezabýval. Stěžovatel tyto skutečnosti neuvedl ani v řízení před Nejvyšším správním soudem. Netvrdil, proč se cítí být ozbrojeným konfliktem na Ukrajině ohrožen, v čem spatřuje hrozící újmu. Stěžovatel tedy Nejvyššímu správnímu soudu nesdělil žádné relevantní informace, na jejichž základě by vyvstaly pochybnosti, že by neudělením mezinárodní ochrany stěžovateli došlo k porušení zásady non-refoulement.

[13] Stěžovatel dále namítal, že mu v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí pomsty ze strany soukromých osob, proti kterým svědčil v trestním řízení. Správní orgán ani krajský soud se dle stěžovatele nevypořádaly dostatečně s otázkou napojení těchto osob na ukrajinskou policii a státní orgány. Spokojily se pouze s obecnými informacemi o existenci právních prostředků ochrany stěžovatele na Ukrajině a nezabývaly se jejich účinností a fungováním.

[14] S touto námitkou stěžovatele se vypořádal dostatečně již žalovaný správní orgán. Ve svém rozhodnutí uvedl, že stěžovatel třikrát odcestoval na Ukrajinu a nikdy se nesetkal s žádnými potížemi ze strany soukromých osob ani ze strany státních orgánů. Nesetkal se s nimi ani při svém pobytu v ČR. Rodinu stěžovatele též nikdo nekontaktoval, ani jí nevyhrožoval. Z těchto důvodů se neprokázalo ani stěžovatelem tvrzené napojení uvedených osob na policii a státní orgány, díky kterému by měl těmto osobám být znám aktuální pobyt stěžovatele. Ze shromážděných podkladů, zejména z *Informace MZV, č. j. 113285/2012-LPTP ze dne 19. září 2012, k č. j. MV-87568-1/OAM-2012, Informace MZV, č. j. 129871/2010-LPTP ze dne 19. 1. 2010, k č. j. MV-92160-1/OAM-2009 a Zprávy o dodržování lidských práv za rok 2011 Ministerstva zahraničí Spojených států amerických*, vyplývá, že na Ukrajině existují dostatečné a funkční právní záruky proti svévolnému zatýkání či věznění policií. Proti postupu policie či státních orgánů lze úspěšně podat stížnost a dále se obracet i na soud. Existuje zde i možnost využít institutu ochránce lidských práv. V tomto ohledu zdejší soud poukazuje i na skutečnost, že stěžovatel se nikdy sám na policii či jiné státní orgány neobrátil se žádostí o pomoc. Neúčinnosti této možnosti si tedy nemohl být vědom. S těmito zjištěními se ztotožnil i krajský soud. Stěžovatel se závěry krajského soudu nikterak nepolemizoval, ani je nevyvracel, pouze setrval na svých již uplatněných námitkách. Závěry žalovaného i krajského soudu přitom odpovídají dlouhodobé judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 4 Azs 25/2003 – 80, ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003 – 51, ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 – 48, ze dne 10. 2. 2006, čj. 4 Azs 129/2005 – 54). Skutková zjištění žalovaného mají oporu ve spisech (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, čj. 5 Azs 20/2003 – 35), přičemž žalovaný splnil svou povinnost dostatečně zjistit skutkový stav (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003 – 41). Nejvyšší správní soud proto neshledal námitku stěžovatele důvodnou.

VI. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dovodil, že kasační stížnost stěžovatele nepřesahuje jeho vlastní zájmy, neboť krajský soud při posuzování projednávané věci nepochybil. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky stěžovatele uplatněné v kasační stížnosti. Zdejší soud neshledal potřebu odklonu

pokračování

od své judikatury a ani krajský soud se od ní nikterak neodchýlil. Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a dle ustanovení § 104a s. ř. s. ji usnesením odmítl.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá práva na náhradu nákladů řízení, byla li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, čj. 10 Azs 9/2015 – 21, ustanovena zástupkyně Mgr. Helena Lehká, advokátka se sídlem Příkop 834/8, Brno. Náklady tohoto zastoupení platí dle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. stát. Ustanovená zástupkyně provedla ve věci dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a sepsání kasační stížnosti [ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro projednávanou věc] v celkové hodnotě 6 200 Kč. Podle ustanovení § 9 odst. 3 advokátního tarifu náleží ustanovené zástupkyni i náhrada hotových výdajů v celkové výši 600 Kč za oba úkony právní služby. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává odměna v celkové výši 6 800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právní zástupkyně stěžovatele.

[18] Ustanovená zástupkyně ve svém vyčíslení nákladů právního zastoupení uvedla i studium soudního spisu a požadovala za něj náhradu nákladů. Podle judikatury zdejšího soudu se však nejedná o samostatný úkon právní služby, neboť se považuje za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, čj. 5 Azs 33/2008 – 40, a ze dne 28. 3. 2013, čj. 7 As 143/2012 – 50). Nejvyšší správní soud proto ustanovené zástupkyni odměnu za tento úkon a související požadovanou paušální náhradu hotových výdajů nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. dubna 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu